

Monumentnummer*: 506506

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 11 februari 1997
Kadaster deel/nr 82672/113

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Uithoorn		Uithoorn		Noord-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Stationsstraat	41			1421 AA	Uithoorn		
Stationsstraat	43			1421 AA	Uithoorn		
Stationsstraat	45			1421 AA	Uithoorn		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Uithoorn		B				9159	

Omschrijving**

Inleiding

Voormalig STATIONSGEBOUW, hoofdonderdeel van het stationscomplex in Uithoorn, gebouwd in 1911. Tussen 1911 en 1923 werd de vestibule aan de straatzijde uitgebouwd met een erker van hout en glas, waar in 1948 een balkon bovenop werd gemaakt, waarbij één venster op de verdieping werd vervangen door een balkondeur. De bepleistering is niet oorspronkelijk. Van de woning op de eerste verdieping waren de risalietvensters aan de straatzijde en de vensters boven de wachtkamer IIe klasse aan de perronzijde voorzien van vensterblinden.

Omschrijving

Het stationsgebouw is noordwest/zuidoost georiënteerd. De plattegrond is een onregelmatige rechthoek, evenwijdig aan de Stationsstraat en aan de spoorrails gelegen. Het pand bestaat uit een middendeel (hoofdvolume) van twee bouwlagen onder samengesteld schilddak en twee flankerende rechthoekige bouwvolumes met een hoogte van een bouwlaag onder afgeknot half schilddak. Het middendeel heeft aan beide langszijden een risaliet met identieke puntgevels onder een ingestoken zadeldak. De daken

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

zijn gedekt met bruin geglazuurde kruispannen. De noklijn loopt evenwijdig aan de Stationsstraat. Het stationsgebouw is opgetrokken in een machinaal vervaardigde, hardgrauwe baksteen in kruisverband boven een uitgemetselde plint met hardstenen afzaat. De houten vensters hebben hardstenen onderdorpels en aanzetstenen ter hoogte van middenkalf en bovendorpel. De a-symmetrische gevel wordt afgesloten door een afgewolfd schilddak met een brede op houten consoles rustende dakgoot. De indeling van het hoge middendeel met het risaliet bestaat op de begane grond aan de straatzijde (ZW) uit een vestibule met daarachter, aan de perronzijde (NO) het kantoor, waarnaast (ZO) de wachtkamer IIe klasse is ondergebracht, die in 1923 aan de kantoorzijde werd verkleind ten behoeve van een extra kantoortje voor de stationschef. Een gang achter de straatgevel leidt van de vestibule langs het kantoortje naar de wachtkamers IIe en IIIe klasse. Deze laatste is in de zuidelijke vleugel ondergebracht. Op de eerste verdieping en de zolderverdieping bevindt zich een woning. De noordelijke lage vleugel bevat het bagagedepot.

De voor-/straatgevel (ZW) bestaat uit vier bouwelementen, met van links naar rechts: bagagedepot (NW), het risaliet, daarnaast het middendeel waaraan een trapportaal is vastgebouwd, en de wachtkamer IIIe klasse (ZW). Het bagagedepot is voorzien van een vernieuwde getoogde poort, waarboven drie raampjes zijn aangebracht. Het risaliet was aanvankelijk voorzien van een dubbele paneel deur met venster en een bovenlicht van drie ruiten, geflankeerd door zijlichten voorzien van een profilering. De eerste verdieping bevatte in oorsprong twee terugliggende vensters. Op de zolderverdieping een venster is aangebracht, omgeven door een rondboog op natuurstenen aanzetstukken. Dit venster bestaat uit drie ramen naast elkaar, waarvan het middelste is voorzien van een zesruits-bovenlicht. In oorsprong waren de zwikken hiervan opgevuld met siermetselwerk, dat tevens voor de gevellijst was toegepast. Deze heeft voorts uitkragende aanzetstukken, een sluitstuk en een dekljst van natuursteen. Het siermetselwerk in de zwikken is bij bepleistering van de gevel aan het zicht onttrokken, evenals de decoratieve daklijst. Rechts naast het risaliet, voor het derde bouwelement bevindt zich het trappenhuis tot de woning. Dit is een zelfstandig bouwlichaam, waarin de plaatsing van de kleine vensters en de schuine dakhellingen het verloop en de draaiing van de trap volgen. Hardstenen afdeklijsten accentueren de schuine lijnen. De oorspronkelijke paneel deur staat op een natuurstenen onderdorpel. Naast het trappenhuis is een getoogd, tweedelig venster met driedelig bovenlicht aangebracht, op de eerste verdieping een dubbel venster met zesruits-bovenlichten. Een kleine dakkapel met dubbel venster steekt in de dakhelling. De gevel van de wachtkamer IIIe klasse is voorzien van een getoogd dubbel venster met drie bovenlichten, geflankeerd door getoogde, enkele vensters met een dubbel bovenlicht.

De linker zijgevel (NW), van het bagagedepot, bevat twee aan twee gegroepeerde vensters, eveneens voorzien van natuurstenen onderdorpels en aanzetstukken aan weerszijden van een rechte strek geplaatst.

De rechter zijgevel (ZO), van de wachtkamer IIIe klasse, heeft een vensterpartij, overeenkomstig met die aan de straatzijde. achter-/perrongevel (NO) bestaat van links naar rechts uit vier bouwelementen: de wachtkamer IIIe klasse is voorzien van een dubbele, vernieuwde toegangsdeur, waarboven een getoogd bovenlicht van drie ramen is aangebracht. Aan weerszijden zijn zijlichten aangebracht met een getoogd tweeruits-bovenlicht. De bovenlichten worden omlijst door een kraalprofiel in baksteen. De aanzetstenen van de ontlastingsbogen en de stenen ter hoogte van het middenkalf zijn uitgevoerd in natuursteen. Het siermetselwerk is in een andere kleur baksteen uitgevoerd dan de rest van de gevel. De toegangspartij van de wachtkamer IIe klasse in het tweede bouwelement volgt dezelfde beschrijving. Boven deze toegang bevindt zich een tegeltableau in art-nouveau stijl met de plaatsaanduiding "UITHOORN" en de naam van de fabrikant "Westraven" te Utrecht. Op de verdieping zijn drie vensteropeningen met terugliggende schuiframen. Het middelste venster is verdeeld in een achtruits-bovenlicht en een door een roede gedeeld onderraam en wordt geflankeerd door smallere vensters met vierruits-bovenlicht. De zwikken onder de getoogde ontlastingsboog zijn opgevuld met siermetselwerk. In het schilddak is een dakkapel aangebracht. Het derde bouwelement is het risaliet met topgevel. Hierin zit een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

paneeldeel met venster en een tweeruits-bovenlicht, geflankeerd door zijlichten voorzien van dezelfde profilering als boven beschreven. De eerste verdieping bevat twee terugliggende vensters als in het tweede bouwelement, terwijl op de zolderverdieping een venster is aangebracht, omgeven door een rondboog op natuurstenen aanzetstukken. Dit venster bestaat uit drie ramen naast elkaar, waarvan het middelste is voorzien van een zesruits-bovenlicht. Hier zijn de zwikken eveneens opgevuld met siermetselwerk, dat tevens voor de gevellijst is toegepast. De gevellijst heeft voorts uitkragende aanzetstukken, een sluitstuk en een dekljst van natuursteen. Ter rechterzijde van dit bouwelement (N) is het bagagedepot voorzien van een vernieuwde, getoogde poort, waarboven drie raampjes op een natuurstenen onderdorpel zijn aangebracht en met dito sluitstenen zijn geaccentueerd. Ter hoogte van de zolderverdieping steekt een schoorsteen door het dak, die wordt geflankeerd door twee vierkante venstertjes.

Het interieur is nog vrijwel geheel intact, zowel wat betreft de indeling van de plattegrond als de aanwezigheid van onder andere loketten en lambrizingen. Wel zijn verlaagde plafonds aangebracht en in de wachtkamer IIIe klasse werd een houten schot geplaatst.

Waardering

Het stationsgebouw is van algemeen belang als historisch-functioneel hoofdonderdeel van het stationscomplex in Uithoorn. Daarnaast is het stationsgebouw uit cultuur- en architectuurhistorisch oogpunt van belang als merendeels gaaf bewaard gebleven en zeldzaam voorbeeld van stationsarchitectuur van het middelgrote type uit de eerste decennia van de 20ste eeuw in Berlagiaanse bouwtrant, alsook wegens de herinnering aan de Haarlemmermeerspoorlijnen.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen
Woningen en woningbouwcomplexen
Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Transport
Woonhuis(K)
Winkel (G)

Functie

Stationsgebouw
Woonhuis
Winkel (G2)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument